

δέρνω

δέρνω, ρ. [<μσν. δέρνω <αρχ. δέρω], δέρνω. **1.** ξυλοκοπώ: «με το παραμικρό δέρνει το γιο του». (Λαϊκό τραγούδι: *θα σε δειρώ και θα κλαις, πού 'ν' η μάνα μου θα λες*). **2.** νικώ: «τους δέρνει όλους μέσα στη γειτονιά || ε, όχι και να μας δείρει το πιτσιρίκι, που ακόμη μέχρι χτες βύζαινε το δάχτυλό του!». **3.** ταλαιπωρούμαι, υποφέρω από κάτι: «με δέρνει μεγαλομανία». **4.** (για υγρά) ανακατεύω δυνατά, αναταράζω συνεχώς: «αφού έριξε πρώτα μέσα τ' απαραίτητα συστατικά, άρχισε να δέρνει το γάλα για να το κάνει γιαούρτι». Συνών. *χτυπώ (7)*. **5.** (για τροφές) χτυπώ δυνατά για να γίνει πολτός: «για να κάνεις ταραμοσαλάτα πρέπει να δείρεις τον ταραμά με λάδι και ξίδι». Συνών. *χτυπώ (8)*. **6.** (για επιτραπέζια παιχνίδια, ιδίως χαρτιά ή τάβλι) νικώ: «παίξαμε τάβλι και τον έδειρα» και, κατ' επέκταση, για κάθε παιχνίδι: «μας έδειραν στο ποδόσφαιρο || τους δείραμε στο μπάσκετ». (Ακολουθούν 38 φρ.)·

- αέρα δέρνω, βλ. λ. [αέρας](#)·

- αντί να δέρνει το γάιδαρο, δέρνει το σαμάρι, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

- βλακεία που τον δέρνει! ή τον δέρνει μια βλακεία! βλ. λ. [βλακεία](#)·

- γαμεί και δέρνει, (στη γλώσσα της αργκό) βλ. λ. [γαμώ](#)·

- γαμώ και δέρνω, βλ. λ. [γαμώ](#)·

- δέρνει τ' αλογάκι του (τ' αλογατάκι μου), βλ. λ. [αλογάκι](#)·

- ζούρλα που τον δέρνει! βλ. λ. [ζούρλα](#)·

- μαλακία που τον δέρνει! ή τον δέρνει μια μαλακία! βλ. λ. [μαλακία](#)·

- με δέρνει, με βασανίζει, με ταλαιπωρεί. (Λαϊκό τραγούδι: *κατάρα με δέρνει βαριά, γι' αυτό δε γνωρίζω χαρά*)·

- με δέρνει η αγαμία ή με δέρνουν αγαμίες, αγαμία·

- με δέρνει αδεκαρία ή με δέρνουν αδεκαρίες, βλ. λ. [αδεκαρία](#)·

- με δέρνει αναπαραδιά ή με δέρνουν αναπαραδιές, βλ. λ. [αναπαραδιά](#)·

- με δέρνει απενταρία ή με δέρνουν απενταρίες, βλ. λ. [απενταρία](#)·

- με δέρνει ατσιγαρία ή με δέρνουν ατσιγαρίες, βλ. λ. [ατσιγαρία](#)·

- με δέρνει αφραγκία ή με δέρνουν αφραγκίες, βλ. λ. [αφραγκία](#)·

- με δέρνει αψιλία ή με δέρνουν αψιλίες, βλ. λ. [αψιλία](#)·

- με δέρνει ένας καημός! ή με δέρνουν κάτι καημοί! βλ. λ. [καημός](#)·

- με δέρνει η γκίνια, βλ. λ. γκίνια·

- με δέρνει η δίψα, βλ. λ. δίψα·

- με δέρνει η πείνα, βλ. λ. [πείνα](#)·

- με δέρνει η φτώχεια ή με δέρνουν οι φτώχειες, βλ. λ. φτώχεια·

- με δέρνει κατάρα, βλ. λ. [κατάρα](#).
- με δέρνει ο καημός ή με δέρνουν οι καημοί, βλ. λ. [καημός](#).
- με δέρνει ο πόνος ή με δέρνουν οι πόνοι, βλ. λ. [πόνος](#).
- με δέρνει σπαρίλα ή με δέρνουν σπαρίλες, βλ. λ. [σπαρίλα](#).
- με δέρνει τεμπελιά ή με δέρνουν τεμπελιές, βλ. λ. [τεμπελιά](#).
- με δέρνουν οι μπόρες, βλ. λ. [μπόρα](#).
- με δέρνουν οι σκοτούρες, βλ. λ. [σκοτούρα](#).
- με δέρνουν τα βάσανα, βλ. λ. [βάσανο](#).
- μη δέρνεις! ή μη μας δέρνεις! έκφραση με την οποία προσπαθούμε να ηρεμήσουμε, να καθησυχάσουμε κάποιο άτομο, ιδίως της παρέας μας, που μας συμπεριφέρεται άγρια, βίαια. Συνήθως της φρ. προτάσσεται το καλά ντε ή το εντάξει μωρέ και αρκετές φορές η φρ. κλείνει με το κιόλας. Συνών. μη βαράς(!).
- μικρό κώλο δεν έδειρες, τρανό μη φοβερίζεις, βλ. λ. [κώλος](#).
- ο αγάς δέρνει εμένα, κι εγώ δέρνω εσένα, βλ. λ. [αγάς](#).
- ο πηλός αν δε δαρθεί, κεραμίδι δε γίνεται, βλ. λ. [κεραμίδι](#).
- όποιος δεν ακούει τους γέροντες, πάει δέρνοντας, βλ. λ. [γέρος](#).
- πόνος που τον δέρνει! ή τον δέρνει ένας πόνος! βλ. λ. πόνος.
- τι δέρνεις! βλ. φρ. μη δέρνεις(!).
- τον δέρνει ο πόνος, βλ. λ. [πόνος](#).
- τον (τη, το) δέρνω (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το καυλί), αυνανίζομαι: «όταν έχει να πάει καιρό με γυναίκα, κάθεται και τον δέρνει».
- τρέλα που τον δέρνει! ή τον δέρνει μια τρέλα! βλ. λ. [τρέλα](#).
- φταίει ο γάιδαρος, δέρνει το σαμάρι, βλ. λ. [γάιδαρος](#).